

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Jūsu Tiesības](#) > [Noziedzīgos Nodarījumos Cietušie](#) > [Kompensācija](#) > [Vai Mana Prasība Ir Jāizskata Šajā Valstī](#) > [Slovākija](#)

Vai mana prasība ir jāizskata šajā valstī

Saturu nodrošina
Slovākija

Slovākija

Kādu noziegumu gadījumā iespējams saņemt kompensāciju?

Likums paredz vienreizēju finansiālu kompensāciju personām, kurām nodarīts miesas bojājums iepriekš plānotu vardarbīgu noziegumu rezultātā; citus noziegumus nekompensē. Kompensācija par miesas bojājumiem īpaši attiecas uz slepkavībām un miesas bojājumiem. Likums klasificē cilvēktirdzniecību, izvarošanu, seksuālu izmantošanu, seksuālu vardarbību, vardarbību ģimenē un piespiedu pazušanu kā atsevišķu noziegumu kategoriju, par kuru ir kompensācija arī par nemateriālo kaitējumu.

Par kādu kaitējumu varu saņemt kompensāciju?

Vardarbīgos noziegumos cietušajiem kompensāciju piešķir tikai nodarītā kaitējuma apmērā (kompensāciju par sāpēm un par samazinātu sociālo funkciju). Attiecībā uz tādiem nodarījumiem kā cilvēku tirdzniecība, izvarošana, seksuāla izmantošana, seksuāla vardarbība un piespiedu pazušana likumā ir paredzēta kompensācija par nemateriālo kaitējumu.

Vai es varu saņemt kompensāciju, ja esmu nozieguma rezultātā mirušas personas radnieks vai apgādājamais? Kuriem radniekiem vai apgādājamajiem ir tiesības uz kompensāciju?

Ja persona ir gājusi bojā vardarbīga nozieguma rezultātā, likumā ir paredzēts, ka pieprasīt kompensāciju var šīs personas tuvinieki, proti, mirušo pārdzīvojušais laulātais un pārdzīvojušie bērni; ja nav bērnu, mirušo pārdzīvojušie vecāki; jebkura persona, kas dzīvousi ar mirušo vienā mājsaimniecībā vismaz vienu gadu pirms viņa nāves un kas uzturējusi kopīgu mājsaimniecību kopā ar mirušo, un ikviena persona, kas bija atkarīga no mirušā uzturlīdzekļiem.

Vai es varu saņemt kompensāciju, ja esmu noziegumā izdzīvojušas personas radnieks vai apgādājamais? Kuriem radniekiem vai apgādājamajiem ir tiesības uz kompensāciju šādos gadījumos?

Nē, šādos gadījumos likums neparedz kompensāciju noziegumā cietušā radniekiem.

Vai varu saņemt kompensāciju, ja neesmu ES valsts valstspiederīgais?

Kompensāciju var pieprasīt vardarbīgā noziegumā cietušais, kurš ir Slovākijas Republikas pilsonis, citas dalībvalsts pilsonis, bezvalstnieks, kura pastāvīgā dzīvesvieta ir Slovākijas Republikā vai citā dalībvalstī, vai ārvalstnieks atbilstoši nosacījumiem un tādā apmērā, ko paredz starptautisks līgums, kurš ratificēts un izsludināts, kā to paredz likums, ja kaitējums nodarīts Slovākijas Republikā. Kompensāciju var pieprasīt vardarbīgā noziegumā cietušais, kuram piešķirts patvērums, papildu aizsardzība, pagaidu patvērums, uzturēšanās atļauja vai izņēmuma uzturēšanās atļauja Slovākijas Republikā, ja kaitējums nodarīts Slovākijas

Republikā.

Vai es varu prasīt kompensāciju no valsts, kurā dzīvoju vai no kuras nāku (no manas dzīvesvietas vai valstspiederības valsts), pat ja noziegums izdarīts citā ES valstī? Vai varu prasīt kompensāciju šajā valstī, nevis tajā, kurā notika noziegums? Ja šāda iespēja pastāv, kādi ir nosacījumi?

Nē, Slovērijas tiesību aktos nav paredzēta šāda procedūra. Kompensāciju var pieprasīt tikai tad, ja kaitējums nodarīts Slovērijas Republikas teritorijā.

Vai man vispirms jābūt ziņojušam par noziegumu policijai, lai varētu prasīt kompensāciju?

Kompensāciju var pieprasīt, ja ir jau ierosināta kriminālvajāšana un tiesībaizsardzības iestāžu veiktās izmeklēšanas vai saīsinātās izmeklēšanas rezultāti nerada pamatotas šaubas par to, vai vardarbīgā noziegumā cietušais ir guvis miesas bojājumus no rīcības, kas ir noziedzīgs nodarījums. Tas nozīmē, ka kompensāciju var jau piešķirt, tiklīdz ir ierosināta kriminālvajāšana, bet nav būtiski, vai kriminālvajāšana ir uzsākta pēc cietušā kriminālsūdzības vai izmantojot citus līdzekļus.

Vai man pirms kompensācijas pieprasīšanas jāsaņem policijas veiktās izmeklēšanas vai kriminālprocesa rezultāti?

Nē, pieteikumu var iesniegt ministrijai, tiklīdz ir ierosināta kriminālvajāšana, ar nosacījumu, ka tiesībaizsardzības iestāžu veiktās izmeklēšanas vai saīsinātās izmeklēšanas rezultāti nerada pamatotas šaubas par to, vai vardarbīgā noziegumā cietušais ir guvis miesas bojājumus no rīcības, kas ir noziedzīgs nodarījums.

Tomēr kompensācijas pieteikums ir jāiesniedz ministrijai ne vēlāk kā viena gada laikā no dienas, kad ir pasludināts galīgais spriedums vai priekšraksts par sodu, kurā konstatēts, ka nodarījuma izdarītājs ir vainīgs nodarījumā, kas radījis cietušajam miesas bojājumus, vai spriedums, ar kuru atbildētājs tiek attaisnots, jo ir atbrīvots no kriminālatbildības nepieskaitāmības vai nepilngadības dēļ, un cietušais nedrīkst būt saņēmis nekādu citu kompensāciju par miesas bojājumu. Ja kriminālvajāšana tiek apturēta vai izbeigta (vai atlikta) saskaņā ar attiecīgajiem Likuma Nr. 301/2005 (Kriminālkodekss) noteikumiem, cietušais var pieprasīt kompensāciju, pamatojoties uz kompetentās iestādes lēmumu, kurā izklāstīti iepriekš aprakstītie fakti. Tomēr šādos gadījumos tiesībaizsardzības iestāžu veiktās izmeklēšanas vai saīsinātās izmeklēšanas rezultātā nedrīkst rasties pamatotas šaubas par to, vai noziegums, kurā cietušajam nodarīts kaitējums, faktiski ir noticis.

Vai man vispirms jāpieprasa kompensācija no noziedzīgā nodarījuma izdarītāja (ja tas ir identificēts)?

Ja vardarbīgā noziegumā cietušais pieprasa kompensāciju tikai pēc kriminālprocesa noslēgšanas, lai būtu tiesības uz kompensāciju, pieteikums zaudējumu atlīdzināšanai no nodarījuma izdarītāja kriminālprocesā ir jāiesniedz pirms izmeklēšanas vai saīsinātās izmeklēšanas noslēgšanas. Tas neattiecas uz gadījumiem, kad noziedzīgais nodarījums ir izraisījis nāvi, vai attiecībā uz miesas bojājumu, ko izraisījis noziedzīgs nodarījums — cilvēku tirdzniecība, izvarošana, seksuāla vardarbība, seksuāla izmantošana, vardarbīga izturēšanās pret tuvu personu vai aprūpē esošu personu vai piespiedu pazušana.

Vai man ir tiesības uz kompensāciju arī tad, ja noziedzīgā nodarījuma izdarītājs nav identificēts vai nav notiesāts? Kādi pierādījumi man šādā gadījumā jāiesniedz, lai pamatotu savu pieteikumu?

Ja tās personas identitāte, kuras izdarītais noziegums izraisījis kaitējumu cietušajam, nav zināma, viņas atrašanās vieta nav zināma vai viņas kriminālvajāšana nav iespējama likumisku šķēršļu dēļ un ja par cietušajam nodarīto kaitējumu nav piešķirta cita kompensācija pilnā apmērā, cietušais var pieprasīt kompensāciju tikai tad,

ja tiesībaizsardzības iestāžu veiktās izmeklēšanas vai saīsinātās izmeklēšanas rezultātā nerodas pamatotas šaubas par to, vai noziegums, kurā cietušajam nodarīts miesas bojājums, faktiski ir noticis. Prasībai jābūt pamatotai ar galīgo lēmumu, kuru pieņēmusi tiesībaizsardzības iestāde vai tiesa, kas pēdējā izskatījusi attiecīgo lietu, lai pierādītu iepriekš minētos faktus.

Vai ir noteikts termiņš, kādā man jāpieprasa kompensācija?

Prasību var iesniegti ministrijai, tiklīdz ir ierosināta kriminālvajāšana. Prasība jāiesniedz ne vēlāk kā viena gada laikā no dienas, kad spriedums, ar kuru noziedzīgā nodarījuma izdarītājs atzīts par vainīgu nodarījumā, ir kļuvis galīgs. Ja noziedzīgā nodarījuma izdarītāja identitāte nav zināma vai ja likumīgs šķērslis neļauj pret viņu uzsākt kriminālvajāšanu, prasība jāiesniedz viena gada laikā no dienas, kurā tiesībaizsardzības iestāde, kas pēdējā izskatījusi lietu, ir pieņēmusi galīgu lēmumu. Beidzoties šim termiņam, beidzas tiesības uz kompensāciju saskaņā ar šo likumu.

Ja tiesa kriminālprocesā ir vardarbīgā noziegumā cietušo un viņa prasību atlīdzināt zaudējumus, kas radušies kaitējuma dēļ, nosūtījusi civilajai tiesvedībai vai tiesvedībai citā iestādē, pieteikums jāiesniedz viena gada laikā no dienas, kad lēmums par cietušā tiesībām uz civilo tiesvedību vai citu tiesvedību ir kļuvis galīgs. Beidzoties šim termiņam, beidzas tiesības uz kompensāciju saskaņā ar šo likumu.

Kādi zaudējumi un izdevumi tiek kompensēti?

Piemēram, kompensācija attiecas uz turpmāk minētajiem gadījumiem.

Kompensāciju izmaksā tikai par nodarītajiem miesas bojājumiem (kompensācija par sāpēm un samazinātām sociālajām funkcijām) un likumā noteiktajos gadījumos — par morālo kaitējumu. Kompensācija nesedz citus zaudējumus vai izdevumus.

a) Noziedzīgā nodarījumā cietušajam kompensē:

- fizisku kaitējumu (kas nav psiholoģisks kaitējums):

- medicīniskās aprūpes izmaksas (medicīniskā ārstēšana: ambulatorā un stacionārā ārstēšana, atlabšana);
- papildu vajadzības vai izmaksas, kas izriet no kaitējuma (t. i., aprūpe un asistēšana, īslaicīga un pastāvīga ārstēšana, pagarināts rehabilitācijas periods, fizioterapija, mājokļa pielāgošana, īpaši palīgīdzekļi utt.);
- traumas paliekošas sekas (piemēram, darbnespēja vai cita pastāvīga invaliditāte);
 - ienākumu zaudējumu ārstēšanas laikā un pēc tās (tostarp zaudēti ienākumi un zaudēta pelnītspēja vai samazināta spēja nopelnīt iztiku utt.);
 - iespēju zaudēšanu;
 - izdevumus, kas saistīti ar tiesvedību attiecībā uz incidentu, kurš izraisījis kaitējumu, piemēram, juridiskās nodevas, tiesas izdevumus);
 - nozagtu vai sabojātu personisko īpašumu;
 - citus izdevumus.

- nav piemērojams;

- psiholoģisku (nemateriālu) kaitējumu:

- cietušā sāpes un ciešanas — kompensāciju piešķir par nemateriālo kaitējumu cilvēku tirdzniecības, izvarošanas, seksuālas izmantošanas, seksuālas vardarbības, vardarbības ģimenē un piespiedu pazušanas noziegumos cietušajiem.

b) Atbalsttiesīgajām personām vai cietušā radniekiem kompensē:

- fizisku (nepsiholoģisku) kaitējumu:

- apbedīšanas izmaksas;
- medicīniskās aprūpes izmaksas (piem., terapija ģimenes loceklim, ārstēšanās ambulatori un slimnīcā, atlabšana);
- zaudētas spējas nopelnīt iztiku vai iespēju zaudēšanu.

- nav piemērojams;

- psiholoģisku (nemateriālu) kaitējumu:

- *sāpes un ciešanas radiniekiem vai tiesīgām personām / kompensācija cietušo pārdzīvojušām personām, ja cietušais miris —noziegumā mirušo cietušo pārdzīvojušiem izmaksā kompensāciju likumā noteiktajā apmērā, kas nepārsniedz 25 minimālās algas nodarījuma izdarīšanas brīdī. Ja nodarījums ir izraisījis nāvi un vardarbīgā noziegumā ir tikai viens izdzīvojušais cietušais, kurš bija atkarīgs no mirušā uzturlīdzekļiem, šis cietušais ir tiesīgs saņemt kompensāciju piecdesmit minimālo mēneša darba algu apmērā, kas ir piemērojama kalendāra gadā, kurā tika izdarīts nodarījums. Vai kompensāciju izmaksā kā vienreizēju maksājumu vai kā mēneša maksājumus?*

Kompensāciju izmaksā kā vienreizēju maksājumu.

Kā mana rīcība saistībā ar noziegumu, mana līdzšinējā sodāmība vai nesadarbošanās ar kompensāciju saistītajā procesā var ietekmēt manas izredzes saņemt kompensāciju un/vai summu, ko saņemšu?

Sodāmības reģistrs neietekmē kompensācijas saņemšanu no Slovākijas Republikas. Lēmējinstāde var samazināt kompensāciju vai izlemt to nepiešķirt, ja cietušais arī ir vainojams par kaitējumu vai nav īstenojis savas tiesības saņemt kompensāciju no nozieguma izdarītāja, kas radījis miesas bojājumu.

Kā mana finansiālā situācija var ietekmēt manas izredzes saņemt kompensāciju un/vai summu, ko saņemšu?

Cietušā finanšu stāvoklim nav nozīmes attiecībā uz lēmumu par kompensāciju.

Vai ir kādi citi faktori, kuri var ietekmēt manas izredzes saņemt kompensāciju un/vai summu, ko saņemšu?

Kompensācijas summu var ietekmēt tas, cik lielā mērā cietušais ir vainojams miesas bojājumā, vai fakts, ka cietušais nav izmantojis savas tiesības saņemt kompensāciju tieši no nozieguma izdarītāja.

Kā tiks aprēķināts kompensācijas apmērs?

Ja miesas bojājums ir atzīts ar tiesas spriedumu, kompensāciju nosaka, pamatojoties uz spriedumā sīki aprakstītā miesas bojājuma apmēru; citos miesas bojājuma gadījumos *mutatis mutandis* piemēro īpašus tiesību aktus, kas reglamentē kompensācijas piešķiršanu par sāpēm un par samazinātu sociālo funkciju. Kompensācija par nemateriāliem zaudējumiem cilvēku tirdzniecības, izvarošanas, seksuālas izmantošanas, seksuālas vardarbības, vardarbības ģimenē un piespiedu pazušanas noziegumu gadījumā ir desmit minimālo algu apmērā (kaitējuma izdarīšanas brīdī), un kompensācija par nemateriāliem zaudējumiem cietušo pārdzīvojušiem, ja noziedzīgais nodarījums izraisījis cietušā nāvi, ir 25 minimālo algu apmērā (laikā, kad tika nodarīts kaitējums).

Vai ir noteikta minimālā/maksimālā summa, ko var piešķirt?

Likumā nav paredzēta kompensācijas minimālā summa. Kompensācijas maksimālais ierobežojums ir summa, kas atbilst 50 minimālajām algām nodarījuma izdarīšanas brīdī (piezīme: pašlaik tie ir 31 150 EUR).

Vai kompensācijas pieteikumā man jānorāda summa? Ja tā, vai es saņemšu norādījumus par summas aprēķināšanu vai citiem aspektiem?

Ja kaitējums par miesas bojājumiem ir atzīts ar galīgu spriedumu vai priekšrakstu par sodu kriminālprocesā, kompensāciju par kaitējumu aprēķina un piešķir, pamatojoties uz spriedumā vai priekšrakstā par sodu minētā kaitējuma apmēru. Ja cietušais un prasība, ko viņš iesniedzis kriminālprocesā, tiek nodota civilajai tiesvedībai, kompensācijas aprēķins un piešķiršana miesas bojājuma gadījumā pamatojas uz kaitējuma apmēru, kā noteikts

civiltiesas nolēmumā. . Pretējā gadījumā, lai varētu aprēķināt šo summu, ir jāiesniedz eksperta vai medicīniskais atzinums, kurā ietverta informācija, kas vajadzīga, lai noteiktu konkrēto kompensācijas summu. Noteikumi par kompensācijas summas noteikšanu ir paredzēti tiesību aktos, kas reglamentē noteikumus par miesas bojājumu novērtēšanu kopumā, nevis tikai par kompensācijām vardarbīgos noziegumos cietušajiem.

Vai no kompensācijas, ko maksā iestāde/struktūra, tiks atskaitīta kompensācija, kuru es saistībā ar saviem zaudējumiem saņemu no citiem avotiem (piemēram, no darba devēja vai privātas apdrošināšanas shēmas)?

Jā, kompensāciju piešķir tikai ar nosacījumu, ka kaitējums nav kompensēts citos veidos (piemēram, tas nav kompensēts no privātas apdrošināšanas shēmas, vai to nav tieši kompensējis vardarbīgā noziedzīgā nodarījuma izdarītājs).

Vai es varu saņemt kompensācijas avansu? Ja šāda iespēja pastāv, kādi ir nosacījumi?

Kompensācijas avansa maksājumi nav pieejami.

Vai pēc pamatlēmuma pieņemšanas es varu saņemt papildu kompensāciju (piemēram, ja mainījušies apstākļi vai pasliktinājusies mana veselība u. c.)?

Tas ir iespējams; cietušais var pieprasīt kompensāciju vairāk nekā vienu reizi (piemēram, ja ir mainījusies situācija vai pasliktinājies veselības stāvoklis), bet pieteikums joprojām ir jāiesniedz pamata termiņā (t. i., ne vēlāk kā viena gada laikā no dienas, kad kļūst galīgs spriedums krimināllietā, ar kuru nodarījuma izdarītājs ir atzīts par vainīgu, vai – ja vainīgā identitāte nav zināma vai ja kriminālvajāšanu kavē likumīgs šķērslis – viena gada laikā pēc tam, kad kriminālvajāšanas iestāde vai tiesa, kas pēdējā izskatījusi attiecīgo lietu, ir pieņēmusi galīgo lēmumu). Tomēr kompensācijas kopsomma, kas izmaksāta vienā un tajā pašā lietā, nedrīkst pārsniegt 50 minimālās algas.

Kādi apliecinājoši dokumenti jāpievieno pieteikumam?

- galīgais spriedums vai lēmums, ko pieņēmusi tiesībsardzības iestāde, kura pēdējā skatīja lietu; ja cietušais nevar pievienot šādu lēmumu, tam ir jānorāda tiesībsardzības iestāde vai tiesa, kas pēdējā skatīja noziedzīgo nodarījumu;
- pierādījums par miesas bojājumu, kas cietušajam nodarīts vardarbīgā noziegumā; ja šāds dokuments ir izmeklēšanas lietas vai tiesas materiālu sastāvdaļa, vardarbīgā noziegumā cietušais var iesniegt nevis pašu dokumentu, bet tikai norādīt dokumentu un lietas materiālu, kurā tas ir; ziņas par pasākumiem, ko cietušais ir veicis, lai iegūtu kompensāciju no nozieguma izdarītāja, kurš nodarījis miesas bojājumus, vai no cilvēku tirdzniecības, izvarošanas, seksuālas vardarbības vai seksuālas izmantošanas nozieguma izdarītāja;
- ja nozieguma rezultātā iestājusies personas nāve, dokuments, kas apliecina, ka prasību ir iesniegusi persona, kas ir vardarbīgā noziegumā cietušais un kas ir dzīvojusi kopā ar bojā gājušo vienā māsaimniecībā līdz viņa nāvei.

Vai par pieteikuma pieņemšanu un izskatīšanu ir jāmaksā kādas administratīvas vai cita veida nodevas?

Par kompensācijas procedūru maksu neiekasē.

Kura iestāde lemj par kompensācijas pieteikumiem (šajā valstī izskatāmās

lietās)?

Lēmumus par kompensācijas prasībām pieņem Slovākijas Republikas Tieslietu ministrija.

Kam jānosūta pieteikums (šajā valstī izskatāmās lietās)?

Pieprasījumu sūta uz šādu adresi: *Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky* [Slovākijas Republikas Tieslietu ministrija], *Račianska ul. 71, 813 11 Bratislava*

Vai man jābūt klāt lietas izskatīšanā un/vai lēmuma pieņemšanā par manu pieteikumu?

Cietušā klātbūtne nav nepieciešama.

Cik ilgā laikā (aptuveni) iestāde pieņem lēmumu par kompensācijas pieteikumu?

Slovākijas Republikas Tieslietu ministrijai lēmums par kompensācijas prasību jāpieņem 4 mēnešu laikā. Šo periodu pagarina par laiku, ko nosaka kompetentās tiesībaizsardzības iestādes, tiesas, citas valdības iestādes, augstākās teritoriālās vienības, pašvaldības vai citas personas, lai nodrošinātu sadarbību vai dokumentus, kas tām tiek prasīti un kas nepieciešami lēmuma pieņemšanai.

Kā es varu pārsūdzēt iestādes lēmumu, ja tas mani neapmierina?

Ja Slovākijas Republikas Tieslietu ministrija nepieņem prasību vai to apmierina tikai daļēji, vardarbīgā noziegumā cietušajam ir tiesības pieprasīt savu subjektīvo tiesību aizsardzību, iesniedzot administratīvu sūdzību saskaņā ar attiecīgajiem Likuma Nr. 162/2015 (Administratīvās tiesas procesa kodekss) noteikumiem.

Kur atrodamas nepieciešamās veidlapas un informācija par pieteikuma iesniegšanu?

[Slovākijas Republikas Tieslietu](#) ministrijas tīmekļvietnē. Kriminālprocesa laikā izmeklēšanas iestādes informē cietušos par iespējām saņemt kompensāciju no Slovākijas Republikas un par attiecīgajiem nosacījumiem.

Vai man ir pieejama kāda īpaša palīdzības tālruņa līnija vai tīmekļvietne?

Informācija par kompensācijām noziegumos cietušajiem ir publicēta [Slovākijas Republikas Tieslietu ministrijas](#) tīmekļvietnē. Turklāt kriminālprocesā noprotinātais cietušais saņem informāciju (tostarp kontaktinformāciju) par organizācijām, kas piedāvā palīdzību un atbalstu cietušajiem.

Vai, sagatavojot pieteikumu, man ir pieejams juridiskais atbalsts (advokāta palīdzība)?

Īpaša juridiskā palīdzība kompensācijas pieprasīšanā nav pieejama. Ir iespējams izmantot valsts vispārējo juridisko palīdzību, ko sniedz Juridiskās palīdzības centrs. Turklāt Tieslietu ministrija pati sniedz pamatnorādījumus kompensācijas pieprasīšanai.

Vai pastāv cietušo atbalsta organizācijas, kas varētu man palīdzēt pieprasīt kompensāciju?

Jā, ir organizācijas, kas piedāvā palīdzību un atbalstu vardarbīgos noziegumos cietušajiem, bet patlaban tās darbojas neatkarīgi no valsts.

■ Lapa atjaunināta: 03/05/2023

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.